

Tarih: 06.04.2006

BİLGİ RAPORU

Sayı : 2006 – 255– 215
Konu : Alternatif Turizm Potansiyeli ve Konya

Hazırlayan: Nazlı MAÇ

ALTERNATİF TURİZM POTANSİYELİ VE KONYA

1. GİRİŞ

Turizm sektörü, dünyada en hızlı gelişen ve büyüyen sektörlerin başında yer almaktadır. Sınırlar ortadan kalktıkça dünya daha da küçülmeye başlamış ve insanlar daha uzak mesafelere seyahat etme eğilimine girmiştir. Dünyada turizm hareketleri hızla gelişme gösterirken, Türkiye de gerek ekonomik politikaları kapsamında ve gerekse mikro bazda turizm sektöründe çok hızlı bir büyüme göstermiştir.

Turizm sektörü, ekonomik, sosyal, kültürel ve doğal çevre ile sürekli etkileşim içinde çok yönlü bir faaliyet alanı olup, ulaşım, konaklama, yeme-içme, eğlence, alış-veriş ve seyahat organizasyonu gibi hizmetlerin tümünü içeren ve dünyanın en hızlı gelişen sektörüdür. Bu süreç günümüzde bir yarışa dönüşmüştür. Bu yarışta kullanılan en önemli araç, eldeki kaynakları kullanarak, farklı turistik ürünleri oluşturmak ve alternatif turizmi geliştirmek olmuştur. Bu politikaların uygulanmasında özellikle alternatif turizminin geliştirilmesi büyük önem kazanmıştır.

Türkiye'nin dünya ekonomisiyle bütünleşme yolunda son yıllarda en başarılı olduğu sektör turizmdir. Bununla birlikte 1980'li yıllarda büyük sermaye yatırımları ile turizm pazarına giriş yapan Türkiye, deniz-kum-güneş üçlemesi yani kıyı turizmi ile hızlı ve plansız bir turizm gelişimi yaşamıştır. İlerleyen dönemlerde değişen turistik ihtiyaçlar, turistik profiller, turistik akımlar nedeniyle Türkiye pazarda gerilemeye ve yavaşlamaya başlamıştır. Kıyı turizminin bir etkisi olarak da, büyük bir kıyı tahribatı yaşanmış, ayrıca kıyı yörelerin taşıma kapasitesi iyice dolmuş bir hale gelmiştir. Türkiye, yeni turizm akımlarına uymak için, öncelikle ürün çeşitlendirmesine başlamış, alternatif turizm çeşitlerinin oluşturulması için harekete geçmiştir.

Bu çerçevede turizm politikalarını yeni bir anlayışla gözden geçiren Kültür ve Turizm Bakanlığı, turizm endüstrisini etkileyen tüm faktörleri dikkate alarak yeni pazarlama stratejilerini harekete geçirmiştir. Türkiye, bu stratejilerin en can alıcı ayağı olan tanıtımda da ciddi atığa geçmiş ve tanıtım kampanyalarını farklı coğrafyalardaki 40 ülkede, 23 yurt dışı büro aracılığı ile yoğun olarak başlatmıştır. Kampanyalardaki yaklaşımın temelinde "farklılıkların kucaklaşması" teması vurgulanmaktadır. Bir arada yaşatılan bu farklılıkların zenginliği Türkiye'nin her köşesine; doğal, kültürel, sanatsal, estetik ve folklorik çeşitlilik olarak yansımaktadır.

Kültür bazlı, yavaş gelişen ama emin bir gelişme sürecindeki kırsal turizm kaynaklarına dayalı olan, sağlık ve doğa kökenli turizm çeşitlerine doğru bir değişim gözlenmiştir. İnanç turizmi, kültür turizmi, doğa turizmi, sağlık turizmi, av turizmi, mağara turizmi, rafting, dağcılık, yat ve golf turizmi alternatif turizm türleri arasında sayılabilir.

Bu çerçevede Anadolu Bölgesi'nin merkezinde yer alan Konya'nın sahip olduğu turizm potansiyeli açıkça ortaya çıkmaktadır. Geçmiş medeniyetlere ev sahipliği yapmış bir kültür kenti olan Konya, kültürel ve tarihi dokusuyla yabancı turistlerin ilgisini çekmesinin yanı sıra; ilçelerinde bulunan doğal güzellikleri, gölleri, mağaraları, mesire ve dinlenme yerleri, kaplıcaları ile de son yıllarda önemi hızla artan bir yöre haline gelmiştir.

2. KONYA’NIN TURİZM POTANSİYELİ

İnsanlık tarihinin ilk yerleşim yerlerinden biri olan ve tarih akışı içerisinde birçok medeniyetin izlerini bağrında taşıyan eski Selçuklu başkenti Konya, bölgesindeki doğal güzellikleri ve tarihi mekanlarıyla her geçen yıl biraz daha turizme kazandırılan önemli bir potansiyeli barındırmaktadır.

Konya’da, Anadolu Selçuklu devletine başkentlik yapması nedeniyle çok sayıda İslam eseri bulunmaktadır. Selçukludan kalma han, kervansaray, cami, medrese ve kümbetlerle yaşayan bir tarihin sahibi olan kent, bugün de dünyaca ünlü düşünce adamı Mevlana’nın “kim olursan ol gel” çağrısına cevap verenlerin uğrak yeridir.

Büyük bir turizm potansiyeline sahip Konya yöresinde, sadece inanç ve kültür turizminden söz edemeyiz. Konya, bu turizm çeşitlerinin yanında alternatif turizm açısından da önemli bir konumda bulunmaktadır. Bu çerçevede doğa turizmi, mağara turizmi, sağlık turizmi, av turizmi, ve kongre turizmi için Konya’nın sahip olduğu potansiyel göz önünde bulundurulursa, Konya’nın turizminin ne kadar gelişebileceği anlaşılabilir.

2.1. İnanç Turizmi

Kutsal yerlerin, bu dinlere mensup turistlerce ziyaret edilme eğilimlerinin turizm olgusu içerisine değerlendirilmesi İnanç Turizmi olarak tanımlanmaktadır. Türkiye’de İnanç Turizmi adı altında bazı faaliyetlerin gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar 1995 yılında başlamıştır. 1995-1998 yılları arasın-da çok sayıda yabancı tur operatörü, basın mensubu ve konu ile ilgili uzman kişilerin katılımı ile “İnanç Turizmi” turları gerçekleştirilmiştir. Anadolu’da, İnanç Turizmi kapsamında; Müslümanlık, Hıristiyanlık ve Yahudiliğe ait önemli ziyaret merkezleri bulunmaktadır.

Konya’nın dünya çapında tanınması ve ABD’den Kore’ye kadar geniş bir coğrafyadan turist çekerek inanç turizminde merkez olmasında, içinde insanlık dostu, barış taraftarı ve büyük yol gösterici Mevlana’nın türbesinin bulunduğu Mevlana Müzesi önemli rolü bulunmaktadır. Dünyanın dört bir yanından çok sayıda turistin ziyaret ettiği Mevlana Müzesi, geçen yıl 1 milyon 398 bin ziyaretçi sayısına ulaşarak Türkiye’nin en fazla ziyaret edilen müzesi olmuştur. Müzeye, İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Antalya gibi büyük illerin yanı sıra çok sayıda ilden düzenlenen özel turlarla gelinebilmektedir. Mevlana müzesi her yıl yerli ve yabancı yüz binlerce turist tarafından ziyaret edilirken, 10-17 Aralık tarihleri arasındaki Mevlana Haftası’nda gerçekleştirilen “Vuslat Törenleri” büyük ilgi görmektedir. Bu tarihlerde yabancı ve yerli tur şirketleriyle ya da bireysel olarak Konya’ya gelen ziyaretçiler otellerdeki doluluk oranını yüzde 100’e çıkarmaktadır. Biletleri haftalar öncesinden satılan “Vuslat Törenleri” için dünyanın her yerinden Mevlana tutkunları Konya’ya akın etmektedir.

Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO), Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Mevlana'nın doğumunun 800'üncü yılı nedeniyle 2007'nin 'Dünya Mevlana Yılı' olması konusundaki önerisini kabul etmiştir. Bu çerçevede Birleşmiş Milletlere üye tam 171 devlet 2007 yılında Hazreti Mevlana ile ilgili programlar düzenleyeceklerdir. Bu gelişme ülkemizin dünyaya sunabileceği en önemli sembol isimlerinden biri olan Mevlana'yı dünya sembolü haline getirme yolunda çok önemli bir adımdır. Mevlana'nın kendisi, öğretisi ve kenti olan Konya dünyada tanıtılacaktır. Bu yolla Konya turizminin daha da canlanması temin edilecek ve kent, Kudüs, Roma, İstanbul ve Vatikan gibi bir cazibe merkezi haline getirilecektir. Bu Türkiye ve Konya için çok büyük bir şanstır ve iyi değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede Kültür ve Turizm Bakanlığı, Konya Valiliği ve Büyükşehir Belediyesi'nin ortaklaşa çalışmaları sonunda 2007 yılı boyunca birçok etkinlik yapılması planlanmaktadır.

Mevlana Müzesinin yanında Alaaddin Cami, Aziziye Cami, İnce Minareli Cami ve Medresesi, İplikçi Cami ve Medresesi, Sahip Ata Külliyesi, Lala Mustafa Paşa Külliyesi, Eşrefoğlu Cami, Nasreddin Hoca Türbesi, Konya'da inanç turizmi çerçevesinde ziyaret edilebilecek diğer yerlerdir.

2.2. Kültür Turizmi

Konya taşıdığı derin tarihi geçmişi ile pek çok kültür ve medeniyete beşiklik etmiştir. Dünyanın ilk Hıristiyan yerleşim yeri ve mabedlerine ev sahipliği yapan Konya, kültür turizminde de önemli bir potansiyele sahiptir. Bu çerçevede Konya, İnanç turizminin yanında kültür turizminde de önemli merkezlerden olmayı hedeflemektedir.

Orta Anadolu'nun kültür merkezlerinden olan Konya, milattan önce 5500 yıllarına uzanan yerleşim yerlerinden Hıristiyanlığın ilk mabedlerine kadar çok değerli tarihi eserlere ev sahipliği yapmaktadır. Şehir merkezinin 8 kilometre kuzey batısında bulunan Sille (Siyata) ören yeri keşişlerin kayalara oyduğu manastırlarıyla turizme kazandırılmayı beklemektedir. Burada 6 şapeli bulunan Ak manastır ve Bizans İmparatoru Constantin'in annesi Helena tarafından Hac için Kudüs'e giderken Konya'ya uğrayarak yaptırdığı Aya Elena Kilisesi bulunmaktadır. Helena'nın ilk Hıristiyanlığa ait oyma mabetleri görmesinden sonra yaptırdığı bu kilise, asırlar boyu onarılarak günümüze kadar ulaşmıştır. Konya'ya 34 kilometre uzaklıkta bulunan Kilistra Antik Kenti de önemli turistik mekanlar arasında yer almaktadır. Milattan önce 3. yüzyıla uzanan bir yerleşim yeri olduğu anlaşılan bu bölgede Sümbül Kilisesi ve Bizans devrine ait büyük su sarnıcı bulunmaktadır.

Hıristiyanlık döneminden günümüze ulaşan bu kültür varlıklarının yanında Konya'da Çumra İlçesi yakınlarındaki Çatalhöyük 9 bin yıllık geçmişi ile ön plana çıkmaktadır. Dünyanın en eski yerleşim birimleri arasında gösterilen Çatalhöyük, ilk ev mimarisi ve ilk kutsal yapılara ait özgün buluntular ile yazının bulunmasından önceki insanlık tarihine ışık tutan merkezlerin başında gelmektedir. Ayrıca Eflatunpınar

Hitit anıtı, Çatalhöyük, Karahöyük, İvriz Kaya Kabartmaları, Bolat, Nekropol ve Bouleterion gibi önemli tarihi değerler de Konya'nın kültür turizmi açısından potansiyelini göstermektedir.

Bunu haricinde Konya'nın geleneksel el sanatları ve folklorik değerleri de kültür turizminin bir parçasıdır. Konya'da keçecilik, halıcılık, kaşıkçılık, tüfekçilik, testicilik, çinicilik ve Hat sanatı gibi el sanatları yabancı turistlerin ilgisini çekmektedir. Semah, folklor ve tasavvuf musikisi de Konya'nın başlıca folklorik değerlerini oluşturmaktadır. Ancak bunların tanıtımının daha iyi yapılması gerekmektedir.

2.3. Doğa Turizmi

Konya'nın sahip olduğu doğal güzellikler arasında, "Dünyanın Nazar Boncuğu" olarak nitelendirilen Meke Gölü ve Türkiye'nin en büyük tatlı su gölü olma özelliğini taşıyan Beyşehir Gölü, doğa turizmi için oldukça elverişli bölgelerdir. Karapınar İlçesi'nde yer alan ve yaklaşık 5 milyon yıl önce volkanik bir patlama sonucu meydana geldiği sanılan Meke krater gölü, yaz ve kış aylarında bir nazar boncuğunu andıran görünümüyle hem doğa tutkunlarını, hem de fotoğraf meraklılarının ilgisini çekmektedir. Henüz tur firmalarının programlarına yeni girmeye başlayan ve çok sayıda kuşa ev sahipliği yapan Meke Gölü de diğer sulak alanlar gibi küresel ısınma yüzünden yok olma tehlikesi yaşıyor.

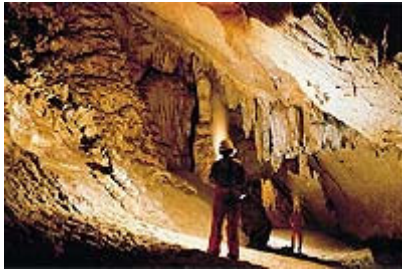

Beyşehir Gölü de doğa ve av turizmi açısından Türkiye'nin önde gelen merkezleri arasında yer almaktadır. Günbatımı turlarının düzenlendiği Beyşehir Gölü, özellikle yaz aylarında çevresini saran ormanlık alan ve Anamas Dağları ile görülmeye değer bir manzara oluşturmaktadır. 30'dan fazla adanın bulunduğu Beyşehir Gölü ve çevresinin yatırımlar ve etkin tanıtımla doğa turizminin gelecekteki önemli merkezlerinden biri olması beklenmektedir.

Bunun haricinde Konya'nın Toros Dağlarında bulunan ilçeleri, yaylaları ile tabiat yürüyüşüne son derece uygun yerlerdir. Ayrıca Beyşehir, Seydişehir, Hadim, Taşkent, Ilgın gibi dağlık ve ormanlık bölgelerinde av turizmi (yabancı ağırlıklı) yapılmaktadır.

Doğa turizmi içinde yer alan kuş gözlemciliği içinde Konya'da önemli alanlar bulunmaktadır. Akşehir ve Eber Gölü, Çavuşçu Gölü, Uyuz Gölü, Samsam Gölü, Kozanlı Gököl , Kulu Gölü, Ereğli Sazlığı, Karapınar Ovası, Beyşehir Gölü, Suğla Gölü, Hotamış Sazlığı, Bolluk Gölü, Tersakan Gölü ve Tuz Gölü Kuş Alanları Konya İli sınırları içinde bulunmaktadır.

2.4. Mağara Turizmi

Mağara turizmi açısından önemli bir potansiyeli barındıran Konya'nın Derebucak İlçesi'nde, Balatini Mağarası, 1830 metre uzunluğu ile dikkati çekmektedir. Düden ve kaynak konumunda iki girişi bulunan mağara, travertenleri, dev cadı kazanları ile görülmeye değer güzellikleri bünyesinde barındırmaktadır.

Çamlık Beldesi'nde bulunan Körükini Mağarası ise 1250 metre uzunluğu ve içinden geçen Uzunsu Deresi ile yerli ve yabancı turistlerin ilgisi çekmektedir. Bunlar dışında Suluin Mağarası, Sakaltutan Mağarası, Susuz Mağarası ile Seydişehir'de bulunan 1650 metre uzunluğunda içerisinde göl bulunan Tınaztepe Mağarası ve Beyşehir Gölü'nün güneyindeki Pınarbaşı Mağarası da Konya'nın görülmeye değer doğal güzelliklerini oluşturmaktadır.

2.5. Sağlık Turizmi

Önemli bir jeotermal kuşak üzerinde yer alan Türkiye, kaynak zenginliği ve potansiyeli açısından dünyada ilk yedi ülke arasına girmektedir. Sıcaklıkları 20°C - 100°C arasında değişebilen 1000'in üzerinde kaynak bulunmaktadır. Bu kaynaklardan 200'ün üzerinde termal merkez oluşturulmuştur. Bu merkezlerden bir tanesi de Konya'nın Ilgın ilçesinde bulunmaktadır ve alternatif turizmde öne çıkmaktadır.

Kaplıca ve hamamlarıyla dikkat çeken Konya'nın Ilgın İlçesi yerli ve yabancı turistlerin akınına uğramaktadır. Ilgın kentinin doğusunda ve belediye sınırları içinde yer alan Ilgın kaplıcaları bünyesinde barındırdığı zengin mineral ve vitaminlerle bir çok hastalığı geçirmektedir. Potasyum, Sodyum, Amonyum, Kalsiyum, Magnezyum, Demir, Alüminyum, Klorür, Nitrat, Sülfat ve hidrokarbonat gibi kimyasal özellikleri için de taşıyan şifa kaynağı kaplıca suları berrak, renksiz ve kokusuzdur. Ayrıca su az miktar da tuz ihtiva etmesi ile dünyanın tanınmış sularına benzediği bilinmektedir.

Ilgın'daki termal turizmin tanıtımının daha iyi yapılarak bu potansiyelin iyi bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca termal turizme önümüzdeki yıllarda yeni yatırımlar yapılarak bu alana daha fazla turist çekilmelidir.

2.6. Fuar ve Kongre Turizmi

AB'ye üyelik sürecine hazırlanmak için stratejik sektörlerini yeniden belirlemeye başlayan Anadolu kentleri, fuar ve kongre turizminin gelişmesi için de yatırım kararı almıştır.

Anadolu'da fuar ve kongre turizmiyle ilgili en büyük yatırım Konya'da yapılmaktadır. 100 milyon dolara mal olacak proje 850 dönüm alan üzerine kurulmaktadır. İçinde fuar alanı, 5 ve 3 yıldızlı oteller, spor tesisleri, kültür ve eğitim merkezi, suni göl, yeşil alan ve sağlık merkezinin bulunduğu projeyi, Konya Ticaret Odası finanse etmektedir. Fuar alanının iki holü tamamlanarak hizmete açılmıştır ve alan TÜYAP tarafından işletilmektedir.

Projenin yılda 1 milyar dolar katkı ve 2.000 kişilik istihdam sağlaması beklenmektedir. Bu projeye Konya, Orta Anadolu'nun en önemli fuar ve kongre merkezlerinden biri olacaktır. Bu projenin amacı Konya'yı uluslararası arenaya taşıyarak, bölgesinin kalkınmasına yardımcı olmaktır. Fuar ve kongre turizminin sahip olduğu potansiyel göz önüne alındığında bu yatırımın önümüzdeki dönemde çok önemli hale geleceği açıktır.

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Dünya'daki ve Türkiye'deki turizm trendleri dikkate alındığında Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu fırsatlar olarak; iklim, doğal kaynaklar, bozulmamış çevre, zengin tarih ve kültür, turizm olgusuna çabuk adapte olabilecek genç ve dinamik nüfus potansiyeli, coğrafi konum nedeniyle ana pazarlara olan yakınlık, rakip ülkelere göre daha yeni ve nitelikli tesisler, iç turizmdeki hareketlenme ve son yıllarda gelişmiş turistik cazibe merkezleri arasına girilmiş olması belirtilmektedir.

Türkiye'nin içinde bulunduğu konumda, üzerinde durulması gereken kritik ve öncelikli faktörler olarak ise; dünyadaki, pazarlarımızdaki ve Türk turizmindeki gelişmelere ilişkin araştırma yetersizliği, ülke tanıtımında henüz arzulanan seviyeye ulaşamaması, bu nedenlerle turizm tanımındaki etkinliğin azalması, ülkemize gelen turistlerin tatil deneyimlerindeki kalite erozyonu ve azalan tatmin düzeyi, araştırma-planlama, uygulama ve kalite boyutlarıyla stratejik pazarlama yönetimine işlerlik kazandırılmaması, yetki girişimlerinin yarattığı tıkanıklık ve sektörel örgütlerin verimlilikten ve etkinlikten uzaklaşan işleyişidir.

Turizm her şeyden önce ekonomik ve kültürel bir faaliyettir. Turizmin malzemesi öncelikle kültürdür. Yalnızca güneş ve denizin var olması ile kendiliğinden bir turizm faaliyetinin gelişemeyeceği gerçeği ülkemizde yeni anlaşılmaya başlanmıştır. Dolayısıyla pazarlanacak olan doğa ve kültür malzemesi, olgunlaştırılmış hizmet kültürü ile birlikte bir anlam ifade edecektir.

Turistik ürün çeşitlendirmesi ve alternatif turizm çeşitleri, günümüzde turizmle ilgili olan tüm ülkelerin gündemini doldurmaktadır. Ülkeler özellikle pazarlama faaliyetlerinde ürün farklılaştırma stratejilerini sıkça kullanmaktadırlar. Alternatif turizm ve yeni turistik ürünler bu nedenle önemini artırmıştır. Bu çerçevede inanç, kültür, doğa, sağlık, kongre vb. farklı turizm türleri kıyı turizminin yanında popüler hale gelmiştir.

Turizmin yöreler için sürdürülebilirliği açısından bu kavramlar son derece önemlidir. Konya yöresi sürdürülebilirlik açısından Türk Turizminin önemli merkezlerinden birisi olmak için yeterli potansiyele sahiptir. Birçok medeniyete ev sahipliği yapmış ve farklı doğal güzelliklere sahip olan Konya, alternatif turizm açısından oldukça şanslıdır. Selçuklu ve Osmanlı döneminde kalma eserleriyle de dikkati çeken Konya'da, turizm ve sanayisindeki gelişmesine paralel olarak turizm yatırımları da artmaya başlamıştır.

Konya'da alternatif turizm çerçevesinde yapılabilecek çok şey vardır ve yetkili kurumlara önemli görevler düşmektedir. Bunun en önemli yolu kuşkusuz tanıtımdır. "Mevlana" gibi uluslararası bir markaya sahip olan Konya, bunu mümkün olduğunca kullanmalı ve Konya'nın diğer turistik özelliklerini bu çerçevede harmanlamalıdır.

Günümüzde Konya turizmi için en büyük problem ise henüz tam manasıyla bu potansiyellerin kullanılamaması ve sadece inanç turizmi ile sınırlı kalmasıdır. Öncelikle Konya'da turistlerin uzun süreli konaklamalarını sağlayamamaktadır. Turistler Konya'ya çoğunlukla inanç turizmi kapsamında günübirlik gelmekte ve Konya'da konaklamadan diğer bölgelere geçmektedirler. Konya'da turizmin canlandırılabilmesi için turistlerin Konya'da uzun süreli konaklayabilmesi sağlanmalıdır. Konya'da bulunan beş ve dört yıldızlı otel ve bunların yatak sayısı yeterli değildir.

TABLO 1. Konya Yöresinde Bulunan Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Tür, Oda ve Yatak Sayılarına Göre Dağılımı

TESİS TÜRÜ	TESİS SAYISI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI
Beş Yıldızlı Otel	1	279	574
Dört Yıldızlı Otel	4	401	846
Üç Yıldızlı Otel	5	314	648
İki Yıldızlı Otel	7	320	604
Tek Yıldızlı Otel	2	73	110
Özel Belgeli	1	55	118
TOPLAM	20	1 442	2 900

Kaynak: Konya İl Turizm Müdürlüğü, 2005

Günübirlik turizmden uzaklaşarak, turistleri Konya'da konaklatılabilmemiz için 2 900 olan yatak kapasitesinin en azından 10 bine çıkarılması, 4 ve 5 yıldızlı otellerin çoğalması, turistlere sunacağımız animasyonlarda çeşitlilik sağlanması gerekmektedir.

TABLO 2. 2000-2004 Yılları Arası Konya Yöresindeki Turizm İşletme Belgeli Tesislerde Yabancı Ve Yerli Konaklama, Geceleme Ve Ortalama Doluluk Oranı

Yıllar	KONAKLAYAN KİŞİ SAYISI			GECELEME SAYISI			ORTALAMA DOLULUK ORANI (%)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2000	41 342	147 106	188 448	44 208	183 836	228 044	7,24	30,09	37,33
2001	64 539	133 573	198 112	74 219	177 459	251 678	10,98	26,26	37,24
2002	58 386	137 323	195 709	71 182	183 140	254 322	9,04	23,25	32,29
2003	35 665	156 665	192 330	43 153	212 955	256 108	5,33	26,31	31,64
2004	58 651	164 588	223 239	81 018	227 934	308 952	10,28	28,94	39,22

Kaynak: Turizm Bakanlığı, Konaklama İstatistikleri

Tablo 2’de Konya yöresindeki yerli ve yabancı konaklayan kişi sayısı, geceleme sayısı ve doluluk oranlarının yıllara göre dağılımı görülmektedir. Bu tabloya göre 2001 yılında toplam konaklayan kişi sayısında bir artış gözlenirse de, 2002 ve 2003 yıllarında gelen yabancı turist sayısında bir azalma gözlenmektedir. Son beş yıldaki Ortalama doluluk oranı ise yabancı turistlerde %8,5, yerli turistlerde ise %26,9’dur. Toplamda ise bu oran %35,5’i bulmaktadır ancak bu oran çok düşüktür ve %60-70 oranında kullanılmayan kapasiteyi ifade etmektedir. Bu oran Konya’yı günübirlik gezen ziyaretçilerle karşılaştırıldığında konaklamanın ne kadar az olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır.

Konya ayrıca zaman zaman gerçekleşecek doğa olayları gibi turist çekebilecek faaliyetler de yeterli çalışmaları yapmalıdır. Nitekim son güneş tutulmasında tam güneş tutulmasının 3 dakika 55 saniye ile en uzun gözlemleneceği yer olan Konya’ya yeteri kadar hazırlık yapılmamış ve yapılan hazırlıklar da bireysel hazırlık olmanın ötesine geçememiştir. Aynı dönemde Antalya’nın gerçekleştirdiği etkinlikler göz önüne alındığında fark açıkça görülebilmektedir. Yine de tam güneş tutulmasının yaşandığı 29 Mart’ta Konya otellerinde doluluk oranı %100’e yaklaşmıştır. Ancak genel kanı Konya’nın bu fırsattan tanıtımı için yeterince yararlanamadığı yönündedir.

Diğer yandan yerli ve yabancı turistlerin Konya'nın diğer alternatif turizm potansiyelinden yeteri kadar haberi yoktur. Konya ve çevresinde doğa turizminden kültür turizmine, sağlık turizminden mağara turizmine kadar pek çok elverişli yer bulunmaktadır. Turistleri bu yörelere çekmek için etkili tanıtım yapılmalı ve bu yöreler tur kapsamalarına alınmalıdır.

Konya'nın alternatif turizm potansiyelini canlandırmak için yapılması gerekenler şöyle sıralanabilir:

- Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ortaklaşa başlatılan çalışmalarla, Türkiye'nin İspanya ile birlikte başlattığı dinler arası diyalog çerçevesinde, "Gel, ne olursan yine gel" diyen Mevlana öğretisinin kullanılması sağlanmalıdır. 2007 yılının "Mevlana Yılı" ilan edilmesi de bu konuda önemli bir fırsattır.
- Konya'da turizm yatırımları çeşitlendirilmeli, inanç turizminin yanında diğer alanlara kaydırılarak, turizm faaliyetlerinin tüm yıla yayılması sağlanmalıdır.
- Konya'nın iç ve dış tanıtımına önem verilmeli, sivil toplum kuruluşları, turistik işletmeler, kamu kurum ve kuruluşlarının dahil olduğu bir tanıtma birliği kurulmalı ve yurtiçinde ve yurtdışında aktif olarak çalışmalıdır.
- Sektörle ilgili tüm yatırımlar, doğal, tarihsel, sosyal ve kültürel çevreyi koruyucu ve geliştirici bir yaklaşım içinde ele alınmalıdır.
- Konya'da inanç turizmine yönelik olarak işin ehli, seçilmiş, eğitilmiş yetkililer tarafından tanıtım ve bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.
- Yabancı dilde başta Mevlana ve onun eserleri olmak üzere diğer kültür varlıklarımızı tanıtan kitap, broşür, CD, animasyon vb. çalışmalara daha fazla ağırlık verilmelidir.
- Yabancı ülkelerin elçilikleriyle bağlantıyla geçilmeli ve o ülke vatandaşlarının Konya'yı tanımalarını sağlamak amacıyla broşür, CD, kitap vb. dokümanlar elçilikler vasıtasıyla ulaştırılmalıdır.
- Konya havaalanının sivil uçuşlara açılması turizm için oldukça faydalı olmuştur. Bununla birlikte havaalanı sivil statüye kavuşturulmalı, yurtiçinde farklı güzergahlara uçak seferleri konulmalı ve havaalanı uluslararası uçuşlara açılmalıdır.
- Konya'da önemli potansiyele sahip inanç, kültür, kongre, doğa ve sağlık turizmlerinin istenilen seviyeye ulaşabilmesi için gerekli olan altyapı ve üstyapı çalışmaları hızla gerçekleştirilmelidir. Bu yatırımlar çevreyi ve yeşili koruyucu bir şekilde yapılmalıdır. Ayrıca Konya'da yeşillendirme çalışmalarına ağırlık verilmeli, çeşitli mesire yerleri yapılmalıdır.
- Konya'daki tarihi ve kültürel eserler özenle korunmalı ve tarihi niteliğe sahip diğer yapılar (örneğin Konya evleri) aslına uygun olarak restore edilerek turizme kazandırılmalıdır.
- Turizmde turistlere yönelik olarak düzenlenen sıra geceleri ve eğlenceler, Konya kültürünün tanıtılması açısından önemlidir. Bu tür aktiviteler belli bir program dahilinde sunulmalı ve sektör temsilcileri bu konuda bilinçlendirilmelidir.

- Konya'nın kendine özgü el sanatlarının ve folklorik özelliklerinin sergilenebileceği mekanlar (örneğin restore edilmiş Konya evleri) yapılmalı ve bu yerler şehir turları kapsamına dahil edilmelidir.
- Mevlana Haftası kapsamında düzenlenen klasik etkinlikler farklılaştırılmalı ve etkin tanıtım yapılmalıdır. Bu çerçevede hoşgörüyü ön plana çıkaran faaliyetlere ağırlık verilmelidir.

Son zamanlara kadar Türkiye, kıyı turizmi üzerinde yoğunlaşmış, Akdeniz ve Ege kıyıları da ilk etapta bu konuda geliştirilmeye çalışılmış bölgeler olmuşlardır. Ancak günümüzde alternatif turizmin de kıyı turizminin yanında önemi artmaya başlamıştır. Bu kapsamda Konya önemli bir potansiyele sahiptir. Gerek inanç ve kültür turizmi, gerekse doğa turizmi yönünden Konya oldukça şanslı bir ildir. Ancak bundan yeteri kadar yararlanıp yararlanamadığı kuşkuludur. “Mevlana” gibi uluslararası bir değere sahip olan Konya'nın bu markayı diğer alternatif turizm türlerini de kapsayacak şekilde kullanması ile Konya bir cazibe merkezi haline gelebilir.

KAYNAKÇA

BAY, Nurettin, “Konya İçin Büyük Fırsat”, **Haber Konya**, 06.04.2006
http://www.haberkonya.com/kose_yazisi.asp?id=618

CAN, Metin, İNCE, Emine, “Anadolu Kentlerinin Gz Fuar ve Kongre Turizmi Gelirinde”, **Referans Gazetesi**, 06.09.2005

DOĐAN, Kutlay, **Türkiye 2005**, Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, Ankara, 2005

“Konya Turizm Platformu”, **Yeni Mesaj**, 22.04.2004
www.yenimesaj.com.tr/index.php?sayfa=yazarlar&haberno=5669&tarih=2004-04-22

ÖZTAŐ, Kadir, SEZGİN, Mete, “Konya Yöresinin Turistik Potansiyelinin eřitli Parametrelerle Analizi”, (der.) Adem ESEN, Ali AKMAZ, **Ulusal 1. Konya Ekonomisi Sempozyumu**, Konya, 2003, s. 265-286

TOSUN, Cevat, “**Alternatif Turizm ve Turistik rn eřitlendirme Stratejileri**”
<http://cmyo.ankara.edu.tr/~iktisad/TURKONF/web/Cevat-Bilim/Cevat-Bilim.doc>

Turizm Sektörü 2004, Türkiye Vakıflar Bankası, Sektör Araştırmaları Serisi/No:30

Turizm ve Tanıtma: Turizm, VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı – 2005 Yılı Programı, DPT

“2007 “Dünya Mevlana Yılı” oluyor”- **Haber Konya**, 08.03.2006
<http://www.haberkonya.com/haberdetay.asp?idno=2874>

Kültür ve Turizm Bakanlığı
Konya Valiliği
Konya Büyükşehir Belediyesi
Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü